

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ ۱۳۹۸/۱۰/۳

شماره چاپ ۱۷۳۷

شماره چاپ سابقه ۱۳۳۸

(پیوست ۱-۱۳۳۸)

شماره ثبت ۵۵۶

گزارش یک‌شوری

شماره: ۵۲/۶۸۵۶۸/د

تاریخ: ۱۳۹۸/۸/۲۸

گزارش کمیسیون عمران به مجلس شورای اسلامی

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی به شماره چاپ ۱۳۳۸ که به این کمیسیون به‌عنوان اصلی ارجاع گردیده بود در جلسات کمیسیون و با حضور مسئولان دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط و کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با اکثریت آراء با اصلاحاتی، به شرح پیوست، تصویب شد.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

ضمناً تا این تاریخ، گزارش کمیسیون‌های فرعی امنیت ملی و سیاست خارجی، بهداشت و درمان، قضائی و حقوقی، انرژی، برنامه و بودجه و محاسبات، صنایع و معادن، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ویژه حمایت از تولید ملی دریافت نگردیده است.

رئیس کمیسیون عمران

محمد رضا رضایی

معاونت قوانین

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- **مشارکت عمومی - خصوصی:** سازوکاری که در آن طرف عمومی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایف وی می‌باشد یا مولدسازی دارایی‌های متعلق به وی، از ظرفیت‌های طرف خصوصی استفاده می‌نماید. در این سازوکار طرف خصوصی مسئولیت سرمایه‌گذاری یا ارائه کالا یا خدمت و یا هر دو این وظایف را به عهده دارد و حسب مورد تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت‌های تأمین این کالاها و خدمات مانند پدیدآوری، طراحی، ساخت، تأمین مالی، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری نیز را می‌تواند به عهده بگیرد. در مقابل طرف عمومی علاوه بر نظارت بر کمیت، کیفیت و زمان ارائه کالاها و خدمات، نسبت به ارائه حمایت‌های لازم از طرف خصوصی اقدام می‌نماید.

۲- **قرارداد مشارکت:** قراردادی است بین طرف عمومی و شرکت پروژه که در چهارچوب این قانون منعقد شده و شرایط و الزامات مدنظر مطابق موارد موضوع ماده (۱۴) تعیین می‌شود.

۳- **طرف عمومی:** قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت و دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و همچنین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب

۴- **طرف خصوصی:** اشخاص بخش خصوصی و تعاونی اعم از داخلی، خارجی و یا ترکیبی از داخلی و خارجی مشروط بر اینکه سهام، سهم‌الشرکه و یا حق تعیین مدیران و کنترل آنان، به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به هر میزان، متعلق به طرف عمومی و یا دیگر اشخاص مندرج در ماده (۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ یا مؤسسات و شرکت‌های وابسته به آنها نباشد.

۵- **سازمان:** سازمان برنامه و بودجه کشور

۶- **دستگاه مرکزی:** دستگاهی که وظیفه سیاست‌گذاری و راهبری واحدهای طرف عمومی تابع را بر عهده دارد از جمله وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل دولتی که به وزارتخانه‌ها وابسته نمی‌باشند. تشخیص دستگاه مرکزی بر عهده سازمان است.

۷- **پروژه:** پروژه‌های جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری از قبیل طرح‌ها یا پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سایر پروژه‌های طرف عمومی و پروژه‌های پیشنهادی طرف خصوصی که برای تسهیل انجام وظایف قانونی طرف عمومی است.

۸- **شرکت پروژه:** شخص حقوقی که طبق قوانین جاری کشور توسط طرف خصوصی منتخب برای انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت تأسیس و پس از اتمام قرارداد مشارکت منحل می‌شود.

۹- **شورای راهبری ملی:** شورای راهبری ملی مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۵) این قانون

۱۰- **کارگروه:** کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۹) این قانون

۱۱- **تأمین مالی:** تجهیز منابع مالی از نظام مالی داخلی و یا خارجی برای انجام پروژه متناسب با چرخه عمر آن در چهارچوب این قانون.

۱۲- **اتاق‌ها:** اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران

۱۳- **مطالعات امکان‌سنجی مشارکت:** گزارشی که به تناسب پیچیدگی و حجم سرمایه‌گذاری پروژه به تشخیص شورای راهبری بخشی، شامل تمام یا مواردی از مطالعات فنی، زیست محیطی، پدافند غیرعامل، اجتماعی، اقتصادی،

مالی، حقوقی و قراردادی، نحوه تأمین مالی، الگوی (مدل) مالی، قیمت اجاره یا محصول پروژه، مطالعات خطرپذیری (ریسک) و سازوکار پیشنهادی برای مشارکت و اعلام محدودیت‌ها می‌باشد.

۱۴- الگوی (مدل) مالی: برنامه و روابط مالی طرف عمومی با طرف خصوصی برای انجام پروژه که بر پایه تعهدات و تسهیم مخاطرات میان دو طرف قرارداد مشارکت تدوین می‌شود. در الگوی مالی متناسب با پروژه و روش مشارکت، ساختار تأمین مالی و گردش نقدینگی شرکت پروژه در دوره‌های قرارداد تبیین شده و شیوه محاسبه و تعیین اجزای الگوی مالی و روابط آنها مانند هزینه‌های ثابت و جاری، تعهدات طرف عمومی، درآمدها، نرخ‌های تورم، تنزیل و برابری ارزش، استهلاک، کسور قانونی و معافیت‌ها، بهای محصول پروژه، بهای ظرفیت و بهای تولید، هزینه پوشش مخاطرات، اثر بخش‌های تعدیل‌پذیر، خسارت‌ها، مبلغ ضمانتنامه انتقال و بهای انتقال پروژه، تسویه حساب قرارداد و شاخص‌های تعیین سود مورد انتظار طرف خصوصی پیش‌بینی می‌شود.

ماده ۲- اصول حاکم برای تبیین این قانون به شرح زیر است:

۱- فرصت برابر و ایجاد رقابت: طرف عمومی باید شرایط دسترسی آزاد به اطلاعات هر پروژه را فراهم نماید و هر متقاضی سرمایه‌گذاری بتواند در فرآیندی رقابتی، شفاف و پیش‌بینی‌پذیر در مراحل انتخاب طرف خصوصی حاضر شود.

۲- رفتار برابر: طرف عمومی و طرف خصوصی در چهارچوب‌های حقوقی و قراردادی در جایگاه برابر قرار دارند.

۳- تناسب در تسهیم مسئولیت و خطرپذیری (ریسک): در اسناد قراردادی مسئولیت‌ها و خطرپذیری (ریسک)‌های پروژه متناسب با اهداف آن بین طرفین مشارکت تعیین می‌شود.

۴- استفاده کارآمد از منابع بخش عمومی: منابع در اختیار طرف عمومی به نحوی مورد استفاده قرار گیرد که تعهدات بخش عمومی در قرارداد مشارکت نسبت به سایر روش‌های متداول به صرفه باشد.

۵- استفاده کارآمد از ظرفیت فنی و مدیریتی بخش خصوصی: بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت و توان فنی، اجرائی، مالی و مدیریتی بخش خصوصی در راستای توسعه دانش و مهارت، ایجاد خلاقیت و نوآوری، ایجاد و انتقال فناوری، کارآفرینی و رونق کسب و کار، به نحوی که بهبود کمیت و کیفیت کالاها و خدمات حاصل شود.

فصل دوم- سیاستگذاری برای توسعه مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۳- طرف عمومی موظف است برای اجرای پروژه‌های جدید و اتمام و بهره‌برداری پروژه‌های نیمه‌تمام، تکمیل شده و در حال بهره‌برداری خود از روش‌های مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نماید. شناسایی و انتخاب متقاضیان مشارکت از طریق فراخوان انجام می‌شود. طرف عمومی مکلف است الزامات زیر را در شناسایی و انتخاب طرف قرارداد مشارکت رعایت نماید:

۱- در صورت تأیید کارگروه مبنی بر عدم امکان انعقاد قرارداد با متقاضی در فراخوان مرحله اول، فراخوان دوم با اصلاح و به‌هنگام‌سازی گزارش امکان‌سنجی مشارکت و ایجاد ظرفیت‌های جدید در پروژه انجام می‌شود.

۲- در فراخوان‌های اول و دوم فقط طرف خصوصی می‌تواند شرکت نماید.

۳- در صورتی که فراخوان دوم منجر به شناسایی طرف مشارکت و انعقاد قرارداد در مهلت مقرر در فراخوان نشود، فراخوان سوم با حفظ شرایط فراخوان دوم و با امکان حضور طرف خصوصی و سایر اشخاصی که در تعاریف طرف عمومی و خصوصی قرار نمی‌گیرند، انجام می‌شود.

۴- در صورتی که فراخوان سوم منجر به شناسایی طرف مشارکت و انعقاد قرارداد در مهلت مقرر در فراخوان نشود، طرف عمومی می‌تواند به یکی از روش‌های زیر اقدام نماید:

الف- انتخاب اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب صلاحیت و با شرایط فراخوان قبل، به پیشنهاد رئیس دستگاه مرکزی و تصویب هیأت وزیران

ب- تجدید فرآیند شناسایی و انتخاب طرف مشارکت از ابتدا و با ایجاد ظرفیت‌های جدید و اصلاح گزارش امکان‌سنجی مشارکت

ج- اجرای پروژه در چهارچوب سایر قوانین و مقررات

تبصره ۱- در پروژه‌های جدید در صورت تهیه گزارش توجیهی توسط طرف عمومی و تصویب آن در کارگروه مبنی بر عدم امکان فراخوان پروژه به روش مشارکت عمومی- خصوصی به دلیل برخی محدودیت‌ها نظیر قانونی، امنیتی و دارای طبقه‌بندی حفاظتی، طرف عمومی می‌تواند پروژه جدید را در چهارچوب سایر قوانین و مقررات اجراء نماید.

تبصره ۲- طرف عمومی موظف است سالانه پروژه‌های نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و در حال بهره‌برداری خود را با کمک سازمان غربالگری و پروژه‌های مناسب قابل مشارکت شناسایی و در سامانه منتشر نماید. در صورت انتشار فراخوان انتخاب طرف خصوصی، تعیین تکلیف قراردادها و تعهدات قبلی و نحوه اقدام مشخص می‌شود.

ماده ۴- بهای محصول پروژه در قرارداد مشارکت از شمول تعرفه‌گذاری مندرج در قوانین و مقررات عام و خاص مستثنی است. در صورت تعیین قیمت تکلیفی، دخالت در نظام تعرفه‌گذاری و یا جلوگیری از دریافت تعرفه برای بهای محصول پروژه، هر شخصی که در این امور دخالت نموده باید مابه‌التفاوت قیمت محصول محاسبه‌شده بر مبنای الگوی مالی و قیمت تکلیفی را پرداخت نماید. طرف عمومی، جبران زیان وارد به طرف خصوصی ناشی از وضع قوانین یا مصوبات جدید از جمله ممنوعیت یا توقف صادرات محصول پروژه بر اساس مجوز اعطایی را بر عهده دارد.

تبصره- مصرف‌کننده در صورت خودداری از پرداخت بهای محصول، مکلف به پرداخت اصل بهای محصول و جریمه، به میزان دو برابر بهای محصول، تعدیل‌شده به نرخ تورم در روز پرداخت در وجه شرکت پروژه می‌باشد.

فصل سوم- ساختار و فرآیند اجرائی مشارکت عمومی- خصوصی

ماده ۵- به منظور توسعه مشارکت، هدایت و نظارت عالی بر مشارکت عمومی- خصوصی و تنظیم سیاست‌ها و تعیین ضوابط و مقررات، شورای راهبری ملی با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود.

۱- رئیس سازمان (رئیس شورا)

۲- معاون حقوقی رئیس‌جمهور

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۴- دو نفر از وزرا به انتخاب هیأت وزیران

۵- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۶- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار

۷- دادستان کل کشور

۸- رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران

۹- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

۱۰- رئیس اتاق تعاون ایران

۱۱- وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مرکزی حسب مورد و بدون حق رأی

۱۲- چهار نفر صاحب‌نظر بخش خصوصی با معرفی رؤسای اتاق‌ها و تأیید رئیس شورا

۱۳- یک عضو کمیسیون عمران و یک عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات با معرفی کمیسیون‌های ذی‌ربط

و انتخاب مجلس شورای اسلامی به‌عنوان ناظر

تبصره ۱- دبیرخانه این شورا در سازمان مستقر می‌باشد و دبیر آن از بین مدیران سازمان توسط رئیس شورا تعیین می‌شود و بدون حق رأی در جلسات شرکت می‌نماید.

تبصره ۲- جلسات شورای ملی راهبری ماهی یکبار بصورت عادی و با درخواست رئیس سازمان و یکی از وزرا بصورت فوق‌العاده تشکیل می‌شود. جلسات با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر اتخاذ تصمیم می‌شود. در غیاب رئیس شورا یکی از وزرای حاضر، اداره جلسه را به‌عهده دارد. نحوه انجام امور دبیرخانه‌ای و تشکیل و اداره جلسات به‌موجب شیوه‌نامه مصوب شورا است.

تبصره ۳- شورای ملی راهبری می‌تواند بخشی از وظایف خود را به شوراهای راهبری بخشی یا کارگروه‌هایی به ریاست یکی از معاونان رئیس‌جمهور یا وزرا تفویض نماید.

تبصره ۴- در دستگاه مرکزی، شورای راهبری بخشی، با مسئولیت بالاترین مقام دستگاه و حضور نمایندگان سازمان، اتاق‌ها و دو نفر از مدیران دستگاه مرکزی، با وظایف تعیین شده توسط شورای راهبری ملی و همچنین به منظور تهیه شیوه‌نامه‌ها و ضوابط مشارکت در حوزه‌های تخصصی، نظارت بر حسن اجرای مفاد این قانون و ایجاد هماهنگی بین دستگاههای اجرائی در بخش مربوطه تشکیل می‌شود.

تبصره ۵- در دستگاههای مرکزی و دستگاههای اجرائی ملی و استانی تابع، واحدی مشخص با استفاده از پست‌های موجود و بدون افزایش نیروی انسانی، راهبری و پایش پروژه‌های مشارکت با شرح وظایف ابلاغی سازمان را برعهده دارد.

ماده ۶- سازمان، مسئولیت مدیریت و هماهنگی برای پیشبرد مشارکت عمومی - خصوصی در سطح کشور را به عهده دارد و مهمترین وظایف آن در اجرای این قانون به شرح زیر است:

- ۱- تدوین برنامه کلان و بخشی توسعه مشارکت با همکاری دستگاه مرکزی
- ۲- حصول اطمینان از انضباط مالی مشارکت عمومی - خصوصی و رعایت تناسب تعهدات هر دستگاه اجرائی با بودجه آن

۳- تعیین و ابلاغ سالانه حداکثر ارزش حال تعهدات قابل ایجاد در پروژه‌های مشارکتی به دستگاه مرکزی

۴- ظرفیت‌سازی در بخش عمومی و خصوصی و ایجاد سازوکار لازم برای آموزش

۵- بسترسازی و تسهیل فرآیندهای اخذ مجوزها

۶- هماهنگی بین دستگاههای اجرائی و پیگیری از آنها

۷- تهیه دستورالعمل‌ها و راهنماهای لازم برای توسعه مشارکت بر اساس نظام فنی و اجرائی کشور با کمک دستگاههای اجرائی و اتاق‌ها و پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و ابهامات

۸- اداره دبیرخانه شورای راهبری ملی

ماده ۷- بارگذاری و انتشار عمومی اطلاعات پروژه‌های طرف عمومی، امتیازات در نظر گرفته شده برای طرف خصوصی، الگوی مالی توافق شده در قرارداد مشارکت به همراه، مرجع تهیه و تصویب و مطالعات امکان‌سنجی مشارکت، دریافت پیشنهاد و پرسش‌های طرف خصوصی و پاسخ‌های طرف عمومی، مستندسازی فراخوان و فرآیند انتخاب طرف خصوصی و انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت و تغییرات آن از طریق سامانه به صورت برخط و الکترونیک انجام می‌شود.

تبصره ۱- جزئیات مستندسازی فرآیند انتخاب طرف خصوصی و انعقاد قرارداد مشارکت، توسط سازمان تهیه و پس از تأیید شورای راهبری ملی ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- شرکت پروژه موظف است گزارش پیشرفت قرارداد مشارکت را بر اساس شاخص‌های مورد تأیید شورای راهبری ملی، به صورت شش‌ماهه از طریق سامانه، اطلاع‌رسانی نماید.

تبصره ۳- طرف عمومی موظف است اطلاعات پروژه‌هایی که تحت قرارداد مشارکت نمی‌باشند شامل پروژه‌های آماده بهره‌برداری یا در حال بهره‌برداری که دارای درآمد هستند و پروژه‌های نیمه‌تمام را انتشار عمومی نماید. طرف خصوصی می‌تواند پیشنهاد خود برای مشارکت در پروژه‌های یادشده را در سامانه درج نماید تا در صورت تأیید کارگروه، فراخوان آن انجام شود. مصرف درآمد یا به‌کارگیری وجوه عمومی در پروژه‌های این تبصره، منوط به بارگذاری اطلاعات این پروژه‌ها در سامانه است. پروژه‌های امنیتی و دارای طبقه‌بندی حفاظتی از این تبصره مستثنی هستند.

تبصره ۴- سامانه‌ای متمرکز با عنوان سامانه مشارکت عمومی - خصوصی توسط سازمان ایجاد و با استفاده از سامانه‌های موجود وظایف و اهداف این ماده را محقق می‌سازد.

ماده ۸- حصول اطمینان از توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی، پدافند غیرعامل و زیست‌محیطی پروژه و تصویب آن در مراجع ذی‌ربط، اولویت‌بندی و انتخاب پروژه، اعلام استانداردهای مورد قبول و کم و کیف محصول مورد نیاز، تهیه

و یا نظارت بر تهیه طرح امکان‌سنجی مشارکت، انجام کلیه مراحل فرآیند انتخاب طرف خصوصی و انعقاد قرارداد و پیش‌اجرای پروژه بر عهده طرف عمومی است.

تبصره ۱- طرف عمومی مجاز است هزینه فرآیند اجرائی مشارکت، مطالعات و تهیه گزارش‌های مربوط را از محل اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای و سایر منابع خود تأمین نماید.

تبصره ۲- شخص حقیقی و یا حقوقی که در فرآیندهای تعریف و پیدایش پروژه مشارکت، تهیه یا بهبود مطالعات امکان‌سنجی مشارکت، طراحی روش تأمین مالی، تسهیل اخذ مجوزها، جلب طرف خصوصی و دیگر مراحل فرآیند اجرائی تا انعقاد قرارداد شرکت می‌نماید، تسهیل‌گر مشارکت نامیده می‌شود. حق‌الزحمه تسهیل‌گر مشارکت ضمن پیش‌بینی در اسناد فراخوان، در الگوی مالی تعیین می‌شود. فرآیند انتخاب تسهیل‌گر و سایر شرایط این تبصره در چهارچوب دستورالعملی است که به پیشنهاد سازمان پس از تأیید شورای راهبری ملی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۹- کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی، به عنوان رکن اصلی انتخاب طرف خصوصی، با عضویت بالاترین مقام اجرائی طرف عمومی یا یکی از معاونان وی به عنوان رئیس، مسئول واحد توسعه مشارکت طرف عمومی یا مدیر مرتبط با معرفی بالاترین مقام اجرائی طرف عمومی به عنوان دبیر و ذی‌حساب مربوط طرف عمومی و در صورت نداشتن ذی‌حساب، بالاترین مقام مالی طرف عمومی با وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱- تصویب مطالعات امکان‌سنجی مشارکت

۲- تصویب مفاد فراخوان و اسناد پیوست آن از جمله معیارها و روش‌های انتخاب طرف خصوصی

۳- تأیید گزارش ارزیابی صلاحیت متقاضیان سرمایه‌گذاری

۴- تأیید گزارش ارزیابی فنی و مالی طرح‌های تجاری پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری

۵- انتخاب طرف خصوصی اول و دوم بر اساس معیارها و روش‌های تعیین شده

۶- تصمیم‌گیری در خصوص لغو یا تجدید تمام یا قسمتی از فرآیند انتخاب طرف خصوصی.

۷- بررسی، اصلاح، رفع ابهام و اعلام نظر به طرف عمومی به منظور ارائه پاسخ در خصوص سؤالها،

اعتراض‌ها و ابهام‌های متقاضیان سرمایه‌گذاری برای هر یک از مراحل فرآیند انتخاب طرف خصوصی در هر پروژه

تبصره- در صورتی که هر یک از متقاضیان مشارکت که ثبت درخواست آنان در فراخوان انجام شده و نسبت به هر یک از مراحل اجرای فرآیند انتخاب طرف خصوصی اعتراض داشته باشند، ابتدا موضوع شکایت را به کارگروه اعلام می‌دارد و در صورت عدم رسیدگی در موعد مقرر یا عدم دریافت پاسخ قانع‌کننده توسط شاکی، شکایت به هیأت‌های ملی و استانی سه‌نفره رسیدگی به شکایات با عضویت یک قاضی به پیشنهاد رئیس قوه قضائیه، نماینده سازمان و نماینده اتاق‌ها تسلیم می‌شود. رأی هیأت در خصوص چگونگی فرآیند انتخاب طرف خصوصی قطعی و لازم‌الاجراء است. دستورالعمل این تبصره اعم از نحوه انتخاب نماینده اتاق‌ها، مواعد و نحوه رسیدگی به شکایات توسط هیأت‌های ملی و استانی، وظایف و اختیارات دبیرخانه ظرف مدت سه ماه توسط سازمان تهیه می‌شود و به تأیید شورای راهبری ملی می‌رسد.

ماده ۱۰- این قانون از تاریخ ابلاغ برای انجام معاملات و فرآیند انتخاب طرف خصوصی در پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی ملاک عمل می‌باشد. آیین‌نامه اجرائی این ماده شامل فرآیند فراخوان و انتخاب و معیارهای ارزیابی طرف خصوصی، تعیین بازه زمانی انجام کل فرآیند برگزاری فراخوان تا انتخاب طرف خصوصی و انعقاد قرارداد بر اساس مقیاس و شرایط پروژه و سایر الزامات ظرف مدت چهار ماه توسط سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱- طرف خصوصی می‌تواند برای مشارکت با بخش عمومی، پروژه پیشنهاد کند. طرف عمومی در چهارچوب وظایف خود، پیشنهادهای متقاضیان سرمایه‌گذاری را بررسی و در صورت تأیید مطالعات امکان‌سنجی مشارکت و رعایت صرفه و صلاح عمومی، طرف خصوصی را با رعایت مفاد این قانون انتخاب می‌نماید. امتیازها برای پیشنهاددهنده اولیه در اسناد فراخوان پیش‌بینی و اعلان می‌شود. در صورت انعقاد قرارداد مشارکت و عدم انتخاب

پیشنهاددهنده اولیه، حق الزحمه‌ای با پیش‌بینی در اسناد فراخوان و توسط طرف خصوصی منتخب به وی پرداخت می‌شود. دستورالعمل این تبصره به پیشنهاد سازمان به تأیید شورای راهبری ملی می‌رسد.

فصل چهارم - روش‌ها و قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۱۲- قرارداد مشارکت عمومی - خصوصی بر اساس تسهیم خطرپذیری (ریسک) بین طرفین، مسؤولیت‌ها و وظایف و نحوه بازگشت سرمایه طرف خصوصی با رعایت این قانون منعقد می‌شود و شامل روش‌های شناخته‌شده از جمله ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)؛ ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (BOLT)؛ ساخت، پرداخت اجاره به طرف خصوصی، انتقال (BLT)؛ ساخت، مالکیت و بهره‌برداری (BOO)؛ تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (ROLT)؛ تجهیز و بازسازی، پرداخت اجاره به طرف خصوصی، انتقال (RLT)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT)؛ مدیریت بهره‌برداری و نگهداری (O&M)؛ بیع متقابل (Buy Back)؛ و یا سایر روش‌ها متناسب با نوع پروژه با تأیید شورای راهبری ملی می‌باشد.

ماده ۱۳- پس از طی فرآیند انتخاب طرف خصوصی، تفاهمنامه پیشبرد قرارداد مشارکت منعقد و تعهدات طرفین در آن مشخص و پیش‌بینی می‌شود. در دوره اعتبار تفاهمنامه، شرکت پروژه تأسیس شده و پس از آن، قرارداد مشارکت بین طرف عمومی و شرکت پروژه منعقد می‌شود. دستورالعمل شرایط و تطبیق ساختار تفاهمنامه و قرارداد مشارکت شرکت پروژه و نحوه ارزیابی آن توسط سازمان تدوین می‌گردد و به تأیید شورای راهبری ملی می‌رسد. شرایط و الزامات شرکت پروژه به شرح زیر است:

- ۱- تأسیس شرکت پروژه برای اجرای هر قرارداد مشارکت الزامی است.
- ۲- طرف‌های عمومی حق سهامداری، عضویت، مدیریت و داشتن سهم‌الشرکه در شرکت پروژه را ندارند.
- ۳- حداقل سرمایه ثبتی شرکت پروژه، نوع شرکت، تأسیس و انحلال آن و دیگر شرایط مورد نیاز طرف عمومی درباره شرکت پروژه باید در اسناد فراخوان درج و اعلان شود.
- ۴- تغییر سهامداران شرکت پروژه نیازمند توافق دو طرف قرارداد مشارکت و تأیید و تصویب بالاترین مقام دستگاه مرکزی می‌باشد.
- ۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف به رعایت مفاد این قانون در تمامی امور ثبتی شرکت پروژه‌ها (از جمله تأسیس، تغییر و انحلال آنها) هستند. در صورت لزوم چهارچوب و الزامات اساسنامه شرکت پروژه توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تدوین می‌شود و به تأیید شورای راهبری ملی می‌رسد.
- ۶- در زمان عقد قرارداد مشارکت باید صلاحیت فنی و توان اعتباری شرکت پروژه برای احداث و بهره‌برداری احراز شود.

۷- مانده ظرفیت و توان فنی و اعتباری اشخاص حقوقی ذی‌صلاح سهامدار، مالک سهم‌الشرکه یا عضویت در شرکت پروژه در اعتبارسنجی، تشخیص صلاحیت و رتبه‌بندی شرکت پروژه لحاظ می‌گردد.

۸- طرف خصوصی مکلف است امکان دسترسی طرف عمومی را به اطلاعات، اسناد و مدارک پروژه، صورت‌جلسات، صورت‌های مالی شرکت پروژه فراهم نماید. چنانچه به هر دلیلی تعرفه‌های الگوی مالی منضم به قرارداد مشارکت نیاز به تغییر داشته باشد، طرف عمومی با رعایت آیین‌نامه‌ای که ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد با شرکت پروژه توافق می‌نماید.

ماده ۱۴- پیش‌بینی موارد زیر در قرارداد مشارکت الزامی است:

- ۱- موضوع و دامنه قرارداد، نام و اقامتگاه طرفین
- ۲- مواعد و دوره‌های زمانی کلیدی و چگونگی تمدید آنها
- ۳- حقوق، تعهدات و مسؤولیت‌های طرفین در حالت عادی و حوادث قهریه (فورس ماژور)
- ۴- میزان، انواع و شرایط تضامین مورد نیاز طرفین حسب مورد

- ۵- ترتیب عمل در مواردی که هر یک از دو طرف قرارداد تعهد خود را به صورت جزئی یا کلی به انجام نرساند و نیز تعیین میزان و نحوه جبران خسارات
- ۶- تعیین شرایط فسخ، تعلیق و پایان قرارداد
- ۷- نحوه انتقال مطالبات قراردادی حسب مورد
- ۸- حدود مالکیت (اعم از زمین، منفعت و حق انتفاع) و شرایط واگذاری آن حسب مورد
- ۹- تعیین شرایط و محدوده تجدیدنظر در شرایط قرارداد، چگونگی تجدیدنظر و تعیین مراجع تصویب آن
- ۱۰- مجوزهای مورد نیاز قابل پیش‌بینی، نهاد یا سازمان مجوزدهنده و طرف مجوزگیرنده
- ۱۱- تعیین نحوه حل اختلاف در چهارچوب مفاد فصل هفتم این قانون
- ۱۲- تعیین نحوه پایش تعهدات قرارداد برای حصول اطمینان از رعایت ضوابط و استانداردهای مربوط و تأمین سطح مورد توافق از کمیت و کیفیت محصول (کالا و خدمت) در طول دوره مشارکت
- ۱۳- شرایط انتقال پروژه حسب مورد
- ۱۴- انواع و نحوه مخاطرات و تسهیم خطرپذیری (ریسک)های پروژه بین طرفین
- ۱۵- الگوی مالی
- ۱۶- شرایط و نحوه حق مداخله طرف عمومی در پروژه
- ۱۷- پایبندی طرف خصوصی برای به‌کارگیری همکاران کلیدی و تخصصی دارای صلاحیت بر پایه قوانین و مقررات کشور.

- ۱۸- نوع شرکت پروژه، موضوع، حداقل سرمایه‌ی ثبتي، مدت، شرایط تأسیس، تغییرات و انحلال آن تبصره ۱- ابلاغ قرارداد مشارکت با تأیید رئیس دستگاه مرکزی یا نماینده وی انجام می‌شود.
- تبصره ۲- هرگونه اصلاح و تغییر در مفاد قرارداد مشارکت و ملزومات آن در چهارچوب قوانین و مقررات بعنوان جزء لاینفک قرارداد مشارکت می‌باشد.

فصل پنجم- تأمین مالی پروژه مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۱۵- تأمین مالی پروژه بر اساس قرارداد مشارکت به عهده طرف خصوصی و شرکت پروژه است و طرف عمومی در چهارچوب مفاد قرارداد مشارکت، مساعدت لازم را برای تسهیل و تسریع در فرآیندهای اجرائی تأمین مالی اعم از اخذ مجوزهای مورد نیاز و اخذ تسهیلات، تأمین مالی از بازار سرمایه و توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین آن برای دریافت تسهیلات به عمل می‌آورد.

تبصره- درآمدهای پروژه مطابق قرارداد مشارکت با توجه به الگوی مالی تا استهلاك کامل سرمایه و سود آن متعلق به شرکت پروژه است.

ماده ۱۶- طرف عمومی می‌تواند در چهارچوب فراخوان و مفاد قرارداد مشارکت به یک یا ترکیبی از شیوه‌های زیر در پروژه‌ها تعهد و کمک نماید:

- ۱- وجوه تکمیلی: تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز در راستای توجیه‌پذیری مالی پروژه که در فراخوان مشخص و در چهارچوب قرارداد مشارکت و در قالب کمک پرداخت می‌شود.
- ۲- کمک غیرنقدی: اموال منقول و غیرمنقول اعم از پروژه‌های طرح‌های نیمه‌تمام، زمین و تجهیزات
- ۳- خرید محصول- خدمت: تعهد خرید تمام یا بخشی از محصول- خدمت، پرداخت مابه‌التفاوت بهای تمام‌شده محصول براساس الگوی مالی منضم به قرارداد مشارکت با بهای پرداختی استفاده‌کنندگان، پرداخت بهای سرانه محصول پروژه تا سقف بهای تمام‌شده محصول برای طرف عمومی، پرداخت بر مبنای در دسترس بودن محصول پروژه براساس کیفیت و کمیت مشخص شده و پرداخت بهای ظرفیت پروژه
- ۴- سایر تعهدات طرف عمومی: سایر تعهدات و خطرپذیری (ریسک) که طرف عمومی به موجب فراخوان در چهارچوب قرارداد مشارکت به عهده می‌گیرد، از جمله ارائه تسهیلات در قالب وجوه اداره‌شده و یارانه سود تسهیلات

۵- مدیریت دارایی‌ها: مولدسازی و تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز برای تعهدات قرارداد مشارکت از طریق فروش دارایی‌های مازاد، اوراق بهادارسازی دارایی‌ها، انتشار اوراق اجاره و صکوک به پشتوانه دارایی‌های احصاء شده یا ترهین زمین و دارایی‌ها

ماده ۱۷- طرف عمومی مکلف است برای ایفای تعهدات خود منابع مالی لازم را پیش‌بینی و پرداخت نماید. تعهدات مالی طرف عمومی مطابق مفاد قرارداد مشارکت، مقدم بر سایر تعهدات مالی وی می‌باشد و از محل اعتبارات و ردیف‌های مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی و در مورد شرکت‌های دولتی از محل بودجه مصوب سالانه تأمین می‌شود و از طریق روش‌های متداول از قبیل گشایش اعتبار اسنادی مطابق برنامه زمانی یا در چهارچوب مفاد این قانون پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۸- برای ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای مشارکت از قبیل گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، تسهیلات توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، سازوکار همکاری بین بانکی نظیر تسهیلات سندیکایی و تأمین مالی جایگزین انواع ضمانتنامه، توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون و یا حسب درخواست شورای راهبری ملی، ضوابط و شرایط مربوط را متناسب با اصول این قانون به‌روزرسانی و ابلاغ نماید.

تبصره ۱- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مکلفند نحوه و مراحل پرداخت تسهیلات اعطایی به پروژه‌های موضوع این قانون را به نحوی تعیین کنند که تسهیلات مستقیماً و با تأیید طرف عمومی به مصارف شرکت پروژه و تنها برای خرید مواد اولیه، تجهیزات و پرداخت حقوق و دستمزد شاغلان در پروژه صرف شود. اطلاعات پرداخت‌ها از محل تسهیلات یادشده به همراه مقصد پرداخت‌ها به سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان تأمین اجتماعی ارسال می‌شود.

تبصره ۲- بانک‌ها مکلفند قراردادهای مشارکت طرف خصوصی با طرف عمومی از قبیل خرید تضمینی کالاها و خدمات تولیدشده و پروژه را بر اساس ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان تضمین‌های قابل قبول برای اعطای تسهیلات بانکی به شرکت پروژه بپذیرند.

تبصره ۳- در قراردادهای مشارکتی که برای تأمین مالی آن از منابع صندوق توسعه ملی استفاده می‌شود، صندوق توسعه ملی مکلف است تسهیلات ریالی و ارزی بلندمدت را به شرکت پروژه اعطا نماید و پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین آن را به عنوان وثیقه قابل قبول بپذیرد.

ماده ۱۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است شرایط و ضوابط استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه برای تأمین مالی قراردادهای مشارکت اعم از انتشار اوراق مالی اسلامی، اوراق بهادارسازی درآمدهای آتی، تأسیس شرکت‌های تأمین سرمایه تخصصی و تأسیس صندوق پروژه را متناسب با اصول موضوع این قانون ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون و یا حسب درخواست شورای راهبری ملی تهیه کند و به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار برساند.

تبصره- طرف عمومی مجاز است با رعایت ضوابط مصوب شورای عالی بورس، در تشکیل صندوق پروژه از طریق انتقال دارایی‌های موضوع قرارداد اقدام نماید.

فصل ششم - خطرپذیری (ریسک)ها و تضامین قراردادهای مشارکت

ماده ۲۰- به‌منظور حصول اطمینان از ایفای تعهدات، طرف عمومی و طرف خصوصی، تضامین معتبری را در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند. کارکرد، میزان، انواع و شرایط این تضامین در چهارچوب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق‌ها و تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۱- به منظور تجهیز منابع پایدار و ایجاد پشتوانه مالی و ارائه تضامین برای پوشش تعهدات طرف عمومی، صندوق توسعه و ضمانت مشارکت عمومی و خصوصی با استفاده از منابع زیر ایجاد می‌شود:

۱- پنج درصد (۵٪) از منابع ورودی سالانه صندوق توسعه ملی به صورت ارزی و ریالی و تعیین مبلغ آن در قوانین بودجه سنواتی

۲- بیست درصد (۲۰٪) از سرجمع اعتبارات سالانه طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل درآمدهای عمومی و تعیین مبلغ آن در قوانین بودجه سنواتی

۳- خالص درآمد طرف عمومی حاصل از پروژه‌های مشارکت با تشخیص سازمان و بر اساس الگوی مالی

۴- سایر منابع به تشخیص دولت شامل فروش اموال و دارایی‌ها و مولدسازی آنها

۵- درآمد حاصل از کارمزد ارائه خدمات و سود سپرده‌گذاری منابع صندوق

۶- اقساط وصولی از محل وجوه اداره‌شده قوانین بودجه سالانه

وظایف این صندوق ارائه خدمات مالی و بیمه‌ای در قراردادهای مشارکت است که اهم آن عبارتند از:

۱- سپرده‌گذاری در بانک‌های عامل و اعطای تسهیلات صرفاً از طریق بانک مذکور

۲- ارائه پوشش‌های بیمه‌ای سرمایه‌گذاری و تضامین متناسب با تعهدات طرفین و سپرده‌گذاری طرف عمومی و

خصوصی از جمله وجوه تکمیلی، خرید محصول، جبران خسارت ناشی از قصور طرف عمومی و بهای انتقال

۳- بهره‌گیری از خطوط اعتباری، تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) و سایر تسهیلات ارزی مؤسسات مالی

توسعه‌ای و بانک‌های بین‌المللی

تبصره ۱- صندوق، مؤسسه عمومی غیردولتی وابسته به سازمان است.

تبصره ۲- هیأت امنای این صندوق متشکل از رئیس سازمان، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران،

وزرای امور اقتصادی و دارایی، نیرو، نفت، راه و شهرسازی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رؤسای اتاق‌ها

می‌باشد. شرایط و مقررات فعالیت، ارکان، منابع، مصارف و انحلال صندوق، وظایف و اختیارات هیأت امنای و هیأت عامل،

به موجب اساسنامه‌ای است که ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و تأیید شورای

راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- صندوق، تعهدات طرف عمومی را از طریق بانک عامل و از روش‌های متداول مانند گشایش اعتبار

اسنادی تضمین می‌نماید. در صورتی که طرف عمومی تعهدات خود را در موعد مقرر ایفا نکند، صندوق مذکور از

طریق بانک عامل نسبت به پرداخت تعهدات در وجه طرف خصوصی اقدام می‌نماید و سازمان مکلف است معادل

مبلغ پرداخت‌شده به اضافه سود معادل شاخص هزینه‌های عمرانی دولت را در بودجه سال آینده از سرجمع بودجه

مربوط به طرف عمومی کسر و به منابع ورودی صندوق در آن سال اضافه نماید.

تبصره ۴- هر یک از طرفین قرارداد مشارکت می‌توانند در قبال سپرده‌گذاری در صندوق از ضمانت‌های مربوطه استفاده

نمایند.

ماده ۲۲- دستگاه مرکزی مکلف است اطلاعات کلیه تعهدات و ضمانتنامه‌های طرف‌های عمومی تابع را در قالب

جداولی با زمانبندی یک تا پنج، پنج تا ده و بالای ده سال به سازمان ارائه نماید. سازمان مکلف به پایش کلیه تعهدات و

ضمانتنامه‌ها و تهیه جداول مربوطه در خصوص میزان تعهدات مذکور به تفکیک دستگاه‌های مرکزی و نوع ارزی و

ریالی جهت درج در لایحه بودجه سنواتی می‌باشد.

تبصره- تعهدات دولت در پروژه‌های مشارکت عمومی و خصوصی در گزارش سالانه پایداری بدهی‌های دولت

گنجانده می‌شود.

ماده ۲۳- سرمایه‌گذاران خارجی مانند سرمایه‌گذاران داخلی از تمامی روش‌های مشارکتی و مزایای تضامین و

حمایت‌های این قانون در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱/۳/۴ با اصلاحات و

الحاقات بعدی، با رعایت ترتیبات مقرر در قانون مذکور برخوردار می‌باشند.

ماده ۲۴- به منظور رتبه‌بندی اعتباری طرح (پروژه)ها و اعتبارسنجی طرفین مشارکت، دولت مکلف است ترتیبات

لازم را برای صدور مجوز تشکیل مؤسسات اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری غیردولتی در استفاده از ظرفیت مؤسسات

موجود در مواردی مانند تسهیل تأمین مالی از بازار سرمایه و رتبه‌بندی پروژه به عمل آورد. آیین‌نامه اجرائی این ماده مشتمل بر چهارچوب و مقررات فعالیت مؤسسات مذکور، ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۵- به مؤسسات بیمه اجازه داده می‌شود در چهارچوب ضوابط و مقررات بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تعریف محصولات بیمه‌ای جدید یا ویژه‌سازی محصولات بیمه‌ای موجود برای پوشش دادن خطرپذیری (ریسک) پروژه اقدام نمایند. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند از محل کاهش ضریب خسارت پرداختی و اوراق بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای و انتشار آنها متناسب با ضوابط بازار سرمایه در تأمین بخشی از منابع مالی این پروژه‌ها مشارکت نماید. دستورالعمل این ماده توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار تدوین شده و پس از تأیید شورای عالی بیمه و بورس به تصویب شورای راهبری ملی می‌رسد.

فصل هفتم - حل اختلاف قراردادهای مشارکت

ماده ۲۶- حل اختلاف بین طرف خصوصی و طرف عمومی در قراردادهای مشارکت موضوع این قانون، به ترتیب زیر انجام می‌شود:

- ۱- بکارگیری روش‌های نوین حل اختلاف پیش از ارجاع به سطح داوری، از جمله مذاکره، میانجیگری، هیأت‌رسیدگی یا جلوگیری از اختلاف
 - ۲- ارجاع به داوری
 - ۳- مراجعه به محاکم ذیصلاح
- تبصره- ارجاع اختلافات و دعاوی مربوط به اموال عمومی و دولتی با رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی می‌باشد.

آیین‌نامه اجرائی این ماده برای تبیین سطوح مختلف حل اختلاف ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان و با همکاری اتاق‌ها تهیه می‌شود و با تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۷- قوه قضائیه موظف است با توجه به حجم مسائل حقوقی و اختلافات موضوع این قانون، شعبه یا شعبی خاص در دادگاهها و در صورت لزوم در دادسراها با رعایت صلاحیت‌های قانونی برای رسیدگی اختصاص دهد. رسیدگی به دعاوی موضوع این قانون خارج از نوبت می‌باشد. قضات این شعب باید دوره‌های مصوب برای آموزش‌های تخصصی را گذرانده باشند. تبصره- شرایط قضات دادسراها و دادگاهها و همچنین دوره‌های آموزشی تخصصی به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

فصل هشتم - مقررات عمومی

ماده ۲۸- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه افراد شاغل در پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی را بر مبنای فهرست کارکرد کارکنان و بازرسی محاسبه، وصول و حداکثر ظرف مدت یک‌سال پس از درخواست، مفصاحساب را صادر نماید. سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند در هر زمان با انجام بازرسی، صحت فهرست‌های دریافتی را کنترل کند. شرکت پروژه مکلف است شرایط بازرسی را برای کارشناسان معرفی شده توسط سازمان تأمین اجتماعی فراهم نماید. تبصره- در صورتی که احراز شود فهرست کارکرد کارکنان شاغل در پروژه به صورت کامل ارسال و پرداخت نشده است، حق بیمه بر اساس روش‌های قانونی مربوطه محاسبه و وصول می‌شود و شرکت پروژه مکلف است جریمه مربوطه را به میزان دو برابر مابه‌التفاوت حق بیمه قطعی شده به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.

آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تدوین می‌شود و پس از تأیید شورای ملی راهبری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۹- هزینه‌های مستقیم و بالاسری پروژه به شرح زیر جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود:

۱- بهای تمام‌شده احداث پروژه

۲- سود حاصل از سرمایه‌گذاری در دوران قبل از بهره‌برداری از پروژه

۳- هزینه‌های مربوط به نگهداری از پروژه که به بهای تمام‌شده منظور می‌شود.

۴- سود حاصل از سرمایه‌گذاری در دوران بهره‌برداری

تبصره ۱- تعیین مصادیق هزینه‌های قابل قبول پروژه‌های موضوع این قانون، به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و همکاری سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- طرف خصوصی که آورده نقدی برای تأمین مالی پروژه در قالب قرارداد مشارکت موضوع این قانون را فراهم نماید، معادل حداقل سود عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌شود و برای پرداخت‌کننده سود، معادل پرداختی مذکور به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود.

تبصره ۳- درآمدهای شرکت پروژه در قرارداد مشارکت موضوع این قانون در کاربری اصلی پروژه از مشوق‌های مالیاتی جزءهای (۱) و (۲) بند «ث» ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن برخوردار می‌باشد.

ماده ۳۰- طرف عمومی می‌تواند مجوزها و مشوق‌های زیر را به طرف خصوصی ارائه نماید. این موارد فقط در صورتی برای طرف عمومی تعهدآور است که در اسناد فراخوان و نیز مفاد قرارداد مشارکت پیش‌بینی شده و سازوکار آن مشخص باشد:

۱- حمایت از صادرات محصول

۲- پوشش خطرپذیری (ریسک) نرخ ارز

۳- تعدیل نرخ خرید محصول براساس شاخص‌های رسمی توافق‌شده در قرارداد

۴- ایجاد کاربری‌های چندگانه و تأسیسات جانبی اقتصادی با حفظ کاربری اصلی پروژه با رعایت سایر مقررات. اقدام به انجام تشریفات قانونی برای تغییر کاربری اصلی پروژه منوط به اخذ موافقت سازمان می‌باشد.

۵- ترکیب پروژه با پروژه‌های واحدهای تابع دستگاه مرکزی در قالب یک بسته سرمایه‌گذاری با موافقت رئیس دستگاه

مرکزی

۶- دیگر مشوق‌های متناسب با نیاز پروژه با پیشنهاد طرف عمومی و تأیید بالاترین مقام اجرائی دستگاه مرکزی

در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط

۷- ارائه تضمین به منظور تأمین مالی بخش خصوصی از بازار سرمایه با رعایت قوانین و مقررات مربوطه

ماده ۳۱- طرف عمومی مجاز است مسئولیت مدنی، محکومیت‌های مالی به استثنای جزای نقدی، خسارات دادرسی علیه کلیه مسؤولان و مجریان خود در مشارکت عمومی - خصوصی را در قبال فعل یا ترک فعل غیرعمد آنان، چه به عنوان مسؤولیت جمعی و چه به عنوان مسؤولیت انفرادی، به هزینه خود، نزد یک یا چند شرکت بیمه دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به نحوی بیمه کند تا کلیه هزینه‌ها و خساراتی را که هر یک از مسؤولان و مجریان تحت هر یک از عناوین مذکور ملزم به پرداخت آن می‌شوند، توسط بیمه‌گر پرداخت گردد. بیمه‌نامه‌های موضوع این ماده به‌عنوان وثیقه برای بیمه‌شدگان در دادگاهها قابل پذیرش است. طرف عمومی مجاز است حق الوکاله دفاع از دعاوی مطروحه علیه مسؤولان و مجریان خود را از محل اعتبارات خود تأمین نماید.

آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۲- متناسب با انواع روش‌های مشارکت، موضوع ماده (۱۲) این قانون، حق مالکیت و بهره‌برداری از زمین، مستحدثات و تجهیزات پروژه و انتقال آن، در قرارداد مشارکت تعیین می‌شود. در پروژه‌هایی که مالکیت آن به صورت دائمی در اختیار طرف خصوصی قرار می‌گیرد، طرف خصوصی بعد از انعقاد قرارداد حق تغییر کاربری را خارج از چهارچوب قرارداد ندارد و در صورتی که تغییر کاربری پروژه خارج از شرایط تفاهم‌شده در قرارداد مشارکت صورت گیرد، مالکیت به طرف عمومی اعاده می‌شود. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور این شرایط را در زمان ارائه سند قطعی به نام طرف خصوصی منظور می‌نماید و شهرداری‌ها و سایر مراجع ذی‌ربط موظف به رعایت این شرایط می‌باشند.

ماده ۳۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، استانداردها و روش‌های حسابداری و حسابرسی ویژه قرارداد مشارکت و شرکت پروژه را با رعایت ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی تعیین و برای اجرا، ابلاغ نمایند.

ماده ۳۴- در راستای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، توسعه مشارکت عمومی - خصوصی به شرح زیر اجرائی می‌شود:

۱- اجرای پروژه‌های بنگاهها و فعالیت‌های گروه (۳) ماده (۲) قانون مذکور با استفاده از روش مشارکت عمومی - خصوصی که منجر به واگذاری مالکیت به طرف خصوصی نشود، مجاز است.

۲- در سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری و توسعه حوزه‌های سلامت، زیرساخت آموزش و تحقیقات و فرهنگ، موضوع تبصره (۲) بند «ج» ماده (۳) قانون مذکور می‌توانند از ظرفیت این قانون استفاده نمایند.

۳- سازمان‌های توسعه‌ای می‌توانند در اجرای طرح‌های اقتصادی موضوع تبصره (۳) بند «الف» قانون مذکور از ظرفیت این قانون استفاده نمایند.

ماده ۳۵- طرف عمومی می‌تواند وظایف و اختیارات خود در اجرای پروژه‌های موضوع این قانون را به شهرداری‌ها در حوزه صلاحیت قانونی آنها تفویض نماید.

ماده ۳۶- شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در اجرای پروژه‌هایی که از منابع عمومی دولت استفاده می‌نمایند، تابع این قانون هستند. در بقیه موارد می‌توانند بر اساس آیین‌نامه‌ای که منطبق بر مفاد این قانون و ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت کشور و با همکاری سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید شورای راهبری ملی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، عمل نمایند.

ماده ۳۷- احکام این قانون از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح آنها تصریح نشود، معتبر خواهد بود.

ماده ۳۸- قوانین و مقرراتی که در زمان فراخوان پروژه معتبر است، حاکم بر قرارداد مشارکت می‌باشد و در صورت تغییر قوانین، الگوی مالی قرارداد مشارکت متناسب با قوانین، بازنگری می‌شود.

ماده ۳۹- با تصویب این قانون و به منظور تداوم انجام پروژه‌های مشارکتی، دستگاههای مشمول اجازه دارند تا هجده ماه پس از تصویب این قانون، از ظرفیت‌های قبلی قوانین و مقررات خود استفاده نمایند. طرح‌هایی که طرف خصوصی آن قبل از اتمام این مهلت تعیین و مجوز احداث صادر شده باشد مشمول مزایای احکام این قانون می‌باشند.

شماره: ۳۸/۳۵۹۴۰/د

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۱

گزارش کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری به مجلس شورای اسلامی

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی به شماره چاپ ۱۳۳۸ که به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع گردیده بود؛ در روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۵ با حضور مسئولان دستگاههای اجرائی و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها مورد بررسی قرار گرفت و با اصلاحاتی در متن تصویب شد. اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری

محمد مهدی زاهدی

اصلاحات کمیسیون در مورد:

۱- ماده (۲) بند «ث»:

در سطر چهارم بعد از عبارت «اشتغال‌زایی» عبارت «کارآفرینی، رونق کسب و کار و کار به منظور» اضافه گردید.

۲- ماده (۲۹) تبصره (۲):

در سطر دوم کلمه «آموزش» حذف و پس از کلمه «فرهنگ» عبارت «و زیرساخت آموزش» اضافه گردید.

شماره: ۷۵/۳۶۰۹۱

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۲

گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به مجلس شورای اسلامی

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی به شماره چاپ ۱۳۳۸ که به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع گردیده بود؛ در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۴/۳۰ با حضور نمایندگان دولت و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها مورد بحث، بررسی و تبادل نظر قرار گرفت و با اکثریت آراء به تصویب رسید. اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

احمد علی کیخا

شماره: ۱۶/۵۸۹۵۹/ک

تاریخ: ۱۳۹۸/۷/۲۱

گزارش کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای به مجلس شورای اسلامی

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی به شماره چاپ ۱۳۳۸ که به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع گردیده بود؛ در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۷/۸ با حضور مسئولان و کارشناسان ذی‌ربط دستگاههای اجرائی و پژوهشگران مرکز

پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مورد رسیدگی قرار گرفت و مواد (۱) و (۲۷) که به این کمیسیون ارجاع شده بود، به شرح زیر به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها

محمدجواد کولیوند

اصلاحات کمیسیون در مورد:

۱- ماده (۱) عیناً تصویب شد.

۲- ماده (۲۷) با اصلاحات زیر تصویب شد:

ماده ۲۷- متناسب با انواع گونه‌های مشارکت، مالکیت یا حق بهره‌برداری از زمین، مستحدثات و تجهیزات پروژه و انتقال آنها به بخش خصوصی، در قرارداد مشارکت تعیین می‌شود. در پروژه‌هایی که مالکیت آن به صورت دائمی در اختیار طرف خصوصی قرار می‌گیرد، طرف خصوصی بعد از انتقال مالکیت حق تغییر کاربری خارج از چهارچوب قرارداد را ندارد. در صورتی که طرف خصوصی کاربری پروژه را پیش از مواعد قراردادی تغییر دهد طرف عمومی حق استرداد مالکیت به خود را خواهد داشت و متناسب با آن الگوی (مدل) مالی را اصلاح می‌کند. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور این شرایط را در زمان ارائه سند قطعی به نام طرف خصوصی منظور می‌نماید و شهرداری‌ها و سایر مراجع ذی‌ربط موظف به رعایت این شرایط می‌باشند.

تتمه سوابق قانونی

جدول تتمه سوابق قانونی گزارش کمیسیون لایحه مشارکت عمومی - خصوصی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
۱	قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیاتهای مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۹۱/۰۵/۰۱	۲
۲	اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی		
۳	قانون محاسبات عمومی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۶۶/۰۶/۰۱	۱۲۸
۴	قانون مالیاتهای مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۶۶/۱۲/۰۳	۱۳۲
۵	قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۹۴/۰۲/۰۱	۳۱
۶	قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۸۷/۰۳/۲۵	کل مواد

متن سوابق قانونی به دلیل حجم زیاد جداگانه چاپ می شود.